

Examenul de Bacalaureat Național 2020
Proba E, c) ISTORIE

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

Subiectul I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A „Hitler ajunge la putere și își aplică doctrina rasistă, propunând soluționarea crizei prin aplicarea unor idei simpliste care facilitează o practică autoritară sub conducerea unui șef carismatic ce guvernează în numele *poporului superior*. În câteva luni, Hitler, instaurează un regim totalitar care controlează și dictează toate aspectele umane, având drept scop modelarea *omului nou*.

La rândul său, regimul fascist italian își înăsprește caracterul totalitar începând din 1936. Contaminarea cu fascismul face ca tendințele autoritare să se întindă în toată Europa. Dar, în afară de Germania și Italia, regimurile autoritare care vin la putere preferă să restaureze ordinea tradițională sprijinindu-se pe clasele conducătoare, decât să instaureze o nouă ordine totalitară. Izolate în această Europă autoritară, democrațiile europene stau pe poziții defensive (...)” (**Serge Bernstein, Pierre Milza, Istoria Europei**)

B. „Acțiunea reformatoare a lui Carol al II-lea din 1938 se desfășura pe fondul deteriorării situației internaționale, ca urmare a politicii conciliatoriste promovate de Marea Britanie și Franța față de pretențiile revizioniste ale Germaniei și Italiei. În acest context, prin acordul de la Munchen din 29-30 septembrie 1938, cele două mari puteri occidentale au hotărât ca Cehoslovacia să cedeze Germaniei o parte din teritoriul său. Ministrul de externe al Poloniei a propus regelui Carol al II-lea să participe la împărțirea Cehoslovaciei, preluând localitățile de graniță în care exista un număr mare de români. Regele a respins această propunere, arătând că România n-a profitat și nu va profita de clipele de restriște prin care trece un prieten.” (**Ioan Scurtu – Istoria românilor în timpul celor patru regi**)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Indicați din sursa **A** numele dictatorului ce promova teoria *poporului superior*. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **A**, o informație referitoare la democrațiile europene. **2 puncte**
3. Numiți cele două state totalitare europene, precizate atât în sursa **A**, cât și în sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care relatează dezmembrarea statului cehoslovac. **3 puncte**
5. Scrieți, din sursa **B**, două informații care se află într-o relație cauză-efect, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*) **7 puncte**
6. Prezentați trei caracteristici ale regimurilor totalitare europene din prima jumătate a sec. al XX-lea **6 puncte**
7. Menționați o deosebire, între regimul totalitar nazist și cel totalitar comunist **4 puncte**

Subiectul al II-lea

(30 de puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„În toamna anului 1330, regele Carol Robert de Anjou a vrut să elimine, printr-o campanie împotriva lui Basarab I, obstacolul ridicat în calea extinderii autorității sale de ”infidelul” voievod ”transalpin” (de peste Carpați). Oferta de pace făcută de Basarab I astfel cum este ea redată de *Cronica pictată de la Viena* - plata a 7 000 de mărci de argint, cedarea Banatului de Severin, ocupat între timp de români și trimiterea drept chezaș a însuși fiului lui Basarab I la curtea regală – a fost respinsă de rege. Fără resurse de aprovizionare pentru oastea sa, regele maghiar ar fi acceptat apoi reconcilierea cu voievodul român, dar pe calea de întoarcere a fost atacat de români într-o trecătoare în munți – Posada – și în decurs de câteva zile (9 -12 noiembrie 1330), oastea atacatoare a fost supusă unei adevărate nimiciri; regele Carol Robert de Anjou – schimbându-și armura cu a unui credincios – a izbutit să se salveze. *Cădeau tineri și bătrâni, principii și nobili fără nicio deosebire. Căci această tristă întâmplare a ținut mult (...). Și a fost aici un cumplit dezastru, căci au căzut o mulțime de ostași, de principii și de nobili și numărul lor nu se poate socoti* – preciza *Cronica pictată de la Viena*. Biruința de la Posada este importantă nu atât pentru că a întrerupt temporar raporturile feudalo-vasalice dintre regele maghiar și voievodul român, ci, mai ales, pentru că a făcut dovada forței statului român, nou apărut, devenit astfel o realitate politico- teritorială ireversibilă pe harta Europei medievale.” (**Florin Constantiniu – O istorie sinceră a poporului român**)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Menționați numele regelui maghiar precizat în text **2 puncte**
2. Precizați, pe baza sursei date, oferta făcută de domnitorul român **2 puncte**
3. Menționați cronică maghiară care prezintă lupta și o informație despre conflictul militar, la care se referă sursa dată **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la importanța victoriei de la Posada pentru Țara Românească **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la campania militară a regelui maghiar, susținând-l cu două informații selectate din text **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia autonomiile locale au stat la baza constituirii statelor medievale românești în secolul al XIV-lea (Se punctează coerența și pertinența argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia) **4 puncte**

Subiectul al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre *Evoluția statului român în a doua jumătate a secolului al XIX-lea*, având în vedere:

- menționarea a două măsuri legislative adoptate în timpul domniei lui Al.I.Cuza și a câte unei caracteristici a fiecăreia;
- indicarea momentului în care România devine monarhie constituțională;
- prezentarea implicării României în războiul de independență și a două prevederi ale tratatului de la Berlin;
- formularea unui punct de vedere referitor la evoluția statului român (1878-1900) și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă. Se punctează și utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea prezentării, evidențierea relației cauză-efect, susținerea unui punct de vedere cu argumente istorice (coerența și pertinența argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice și încadrarea eseului în limita de spațiu precizată.

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

Subiectul I (30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru indicarea numelui dictatorului
2. **2 puncte** pentru selectarea din text a unei informații referitoare la democrațiile europene
3. **câte 3 puncte** pentru indicarea celor două țări, la care se referă atât sursa A, cât și sursa B (**2x3 puncte = 6 puncte**)
4. **3 puncte** pentru scrierea pe foaia de examen a literei **B** corespunzătoare sursei care menționează dezmembrarea Cehoslovaciei
5. **7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*)
6. **câte 2 puncte** pentru prezentarea oricăror trei caracteristici ale regimurilor totalitare (**3x2 puncte = 6 puncte**)
7. **4 puncte** pentru menționarea oricărei deosebiri între cele două regimuri totalitare din prima jumătate a secolului XX.

Subiectul al II-lea (30 de puncte)

1. **2 puncte** pentru precizarea regelui maghiar
2. **2 puncte** pentru precizarea, pe baza sursei date, a ofertei făcute de voievodul român
3. **3 puncte** pentru menționarea cronicii maghiare și **3 puncte** pentru selectarea din sursa dată a unei informații referitoare la luptă (**2x3 puncte = 6 puncte**)
4. **câte 3 puncte** pentru menționarea, din sursa dată, a două informații referitoare la importanța victoriei de la Posada (**2x3 puncte = 6 puncte**)
5. **4 puncte** pentru formularea pe baza sursei date, a oricărui punct de vedere referitor la campania regelui maghiar din 1330; **câte 3 puncte** pentru selectarea din sursa dată, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere formulat (**2x3 puncte = 6 puncte**)
6. **4 puncte** pentru argumentarea afirmației date prin prezentarea oricărui fapt istoric relevant și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că etc*) și concluzia (*așadar, ca urmare etc*)

Subiectul al III-lea (30 de puncte)

Informația istorică – 24 de puncte distribuită astfel:

- **câte 3 puncte** pentru menționarea fiecărei măsuri legislative (**3p x2 = 6 puncte**); **câte 2 puncte** pentru menționarea fiecărei caracteristici (**2px2=4puncte**)
- **2 puncte** pentru indicarea momentului în care România devine monarhie constituțională;
- **5 puncte** pentru prezentarea implicării României în războiul de independență și **câte 1 punct** pentru indicarea oricăror două prevederi ale Tratatului de la Berlin (**1px2=2p**)
- **1 punct** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la evoluția României între 1878-1900; **4 puncte** pentru **susținerea punctului de vedere** formulat printr-un argument istoric, – prezentarea oricărui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că*) și concluzia (*așadar, astfel, ca urmare etc*).

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 6 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric** adecvat
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric adecvat
- **1 punct** pentru **structurarea eseului** (introducere – cuprins – concluzie)
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**